

Quick scan flora en fauna

Voordijk 31, Sint Hubert

In opdracht van: A. J. G. Lamers

29 mei 2020

Colofon

© 2020 Laneco / A. J. G. Lamers

Tekst en samenstelling: E. Rietveld MSc. (junior ecologisch adviseur)

Tweede lezer: R. Eversteijn (ecologisch adviseur)

Projectnummer: 84.20.02

In opdracht van: A. J. G. Lamers

Wijze van citeren: Rietveld, E. (2020). *Quick scan flora en fauna Voordijk 31, Sint Hubert*. Laneco, Ede.

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologisch advies en onderzoek.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Laneco. Noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN	5
2	TOETSING.....	7
2.1	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	7
2.2	NATUURNETWERK NEDERLAND	7
2.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	8
2.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	9
2.5	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	9
3	CONCLUSIE.....	21
3.1	NATUURNETWERK NEDERLAND	21
3.2	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	21
3.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	22
3.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	22
3.5	CONSEQUENTIES	22
3.6	AANBEVELINGEN	23
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER	24
BIJLAGE 2	LITERATUURLIJST.....	28

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

De onderzoekslocatie ligt aan de Voordijk 31 te Sint Hubert, provincie Noord-Brabant. De eigenaar is voornemens om de woonboerderij te slopen en te vervangen door twee nieuwe vrijstaande woningen. Eén van de woningen zal dienen als bedrijfswoning terwijl de andere gebruikt zal worden als burgerwoning. De huidige stal zal worden vernieuwd en in gebruik genomen worden voor uitvoering als niet-agrarisch aannemersbedrijf. De aanwezige sleufsilo zal op termijn worden verwijderd. In opdracht van A. J. G. Lamers heeft Laneco de werkzaamheden getoetst aan de Wet natuurbescherming (Wnb) en een quick scan flora en fauna uitgevoerd.

Afbeelding 1. Ligging van het plangebied (globaal rode contour) aan de Voordijk 31 (ondergrond: PDOK Viewer, 2020)

In deze quick scan zijn de geschiktheid van de habitat voor beschermde planten- en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten beoordeeld op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

Het plangebied ligt aan de Voordijk 31 aan de rand van de gemeente Sint-Hubert. Aan de zuidzijde grenst het erf aan de bebouwde kom van Sint-Hubert. Aan de noord- en zuidoostzijde van het plangebied liggen boerenerven. In het (noord)oosten en westen van het plangebied liggen agrarische gronden met onder andere boomgaarden.

In het plangebied staat een in gebruik zijnde oude boerderijwoning met een inpandige schuur die wordt gebruikt als opslag, een stal en een sleufsilos. Het dak van het woonhuis bestaat uit dakpannen. De aangrenzende opslag is bedekt met asbestplaten en is niet geïsoleerd. Het dak van de stal bestaat uit golfplaten en is ook niet geïsoleerd. Zowel het woonhuis als de stal hebben geen spouwmuren. Zowel de opslag als de stal waren toegankelijk tijdens het veldbezoek. De zolder bestaat uit een open ruimte die gebruikt wordt als opslag. De zoldervloer is bedekt met stro.

Het woonhuis wordt aan de west- en oostzijde omringd door een tuin. Aan de noordzijde van de woning ligt verharding die toegang geeft tot de stal en de achtertuin. Aan de noordkant van de stal ligt een ondiepe, droogstaande greppel tussen het plangebied en het buurperceel. Tussen de achtertuin en de weilanden ligt een sleufsilos welke niet meer gebruikt wordt. Momenteel is de sleufsilos gevuld met zand wat begroeid is met soorten, zoals paardenbloem (*Taraxacum officinale*), grote klaproos (*Papaver rhoeas*), klein hoefblad (*Tussilago farfara*) en verschillende grasachtige soorten. Aan de zuidwestzijde van het woonhuis staan enkele sparren. De onderbegroeiing bestaat voornamelijk uit gewone braam (*Rubus fruticosus*). De tuin wordt aan de zuidwestzijde begrenst door een struweel van meidoorn (*Crataegus monogyna*) en gewone braam.

De voortuin grenst aan de Voordijk en bestaat uit enkele aangeplante soorten zoals berk (*Betula pendula*), gras en een buxus haag (*Buxus sempervirens*). Afbeelding 2 geeft een indruk van het plangebied.

Afbeelding 2. Indrukken van het plangebied (foto's Laneco, 2020).

2 TOETSING

2.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

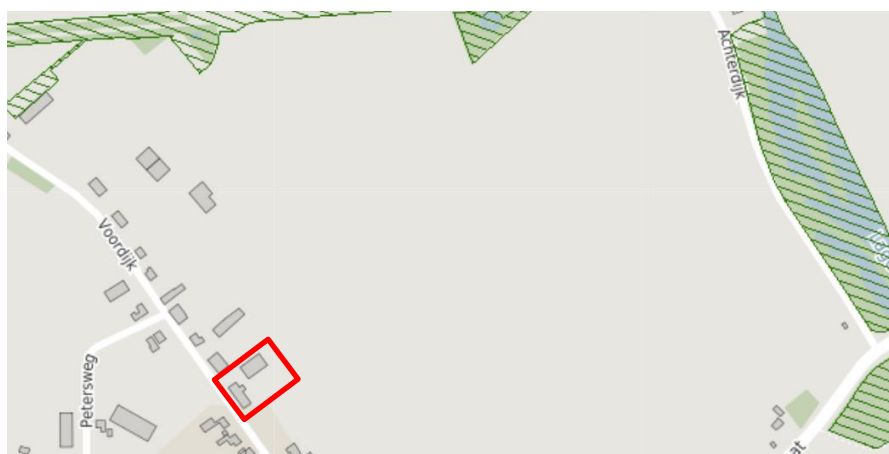
Via de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF 2009 t/m mei 2020) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. De gegevens geven echter alleen een indicatie. Daarom zijn ook andere verspreidingsbronnen geraadpleegd (zie literatuurlijst in bijlage 2). De meeste gegevens betreffen relatief globale verspreidingsgegevens.

De aanwezigheid van soorten in een gebied is bepaald bij een reikwijdte van 5 kilometer rondom het plangebied. Wanneer er naar de directe omgeving wordt gerefereerd, betreft het een straal van circa 100 meter rondom het plangebied.

Op 7 mei 2020 hebben ecologen R. Eversteijn en E. Rietveld van Laneco het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van het veldbezoek was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid van de habitat voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Dit veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

2.2 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied ligt niet nabij of in het Natuurnetwerk Brabant (NNB), onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde NNB-gebied ligt op circa 625 meter ten oosten van het plangebied (Provincie Noord-Brabant, 2019). Door de afstand tussen het NNB-gebied en het plangebied en de lokale aard van de ontwikkeling zijn negatieve effecten op het NNB-gebied uitgesloten.

Afbeelding 3. Ligging plangebied (in het rode kader) ten opzichte van het NNB-gebied (groen gearceerd) (ondergrond: Provincie Noord-Brabant, 2019).

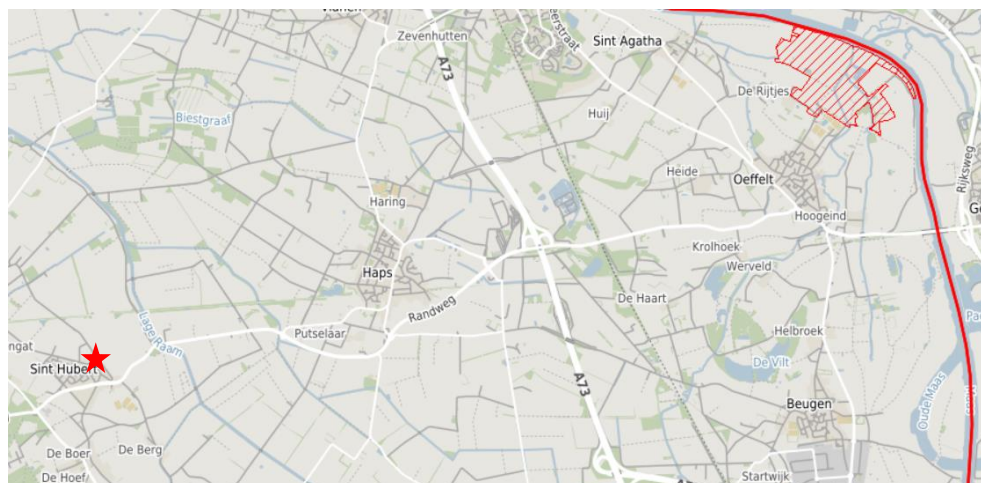
Het plangebied ligt op ruim 25 kilometer van het dichtstbijzijnde weidevogelgebied (Provinciale Staten, 2017). Het beschermde gebied wordt niet aangetast door de geplande werkzaamheden.

2.2.1 Overige beleidskaders

Er zijn geen andere beleidskaders uit het Natuurbeleidsplan (NBP) van toepassing in het plangebied. Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn er in het kader van het NBP dan ook geen consequenties te verwachten (Provincie Noord-Brabant, 2019).

2.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied ligt op ongeveer 9 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied 'Oeffelter Meent' (Provinciale Staten, 2017). Door de voorgenomen ingrepen gaat geen Natura 2000-gebied verloren. Effecten op het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden door externe invloeden van de werkzaamheden, zoals geluid, licht, menselijke aanwezigheid en trilling, zijn gezien de afstand en de tussenliggende elementen uitgesloten.

Afbeelding 4. Locatie plangebied (rode ster) ten opzichte van het Natura 2000-gebied (rood gearceerd) (ondergrond: Provincie Noord-Brabant, 2019)

Gezien de ruime afstand (9 kilometer), de tussenliggende elementen en de beperkte ontwikkeling (realisatie van 2 woningen en het verbouwen van de stal) is de stikstofuitstoot in de nieuwe situatie naar verwachting niet meetbaar in het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Daarnaast neemt door de beëindiging van de bedrijfsactiviteiten (van het rundveebedrijf) de bedrijf gerelateerde stikstofuitstoot af.

Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden worden daarmee niet verwacht. Om dit met zekerheid uit te sluiten, wordt aanbevolen een AERIUS-berekening uit te voeren om te toetsen of de toename van stikstofuitstoot door de aanlegfase van invloed is op het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Deze berekening en toetsing maken geen onderdeel uit van deze quick scan, maar moeten apart worden uitgevoerd.

De rijksoverheid heeft tevens op de achtergrond gewerkt aan een nieuw systeem om de PAS te vervangen: het stikstofregistratiesysteem. Sinds 24 maart 2020 kan een natuurvergunning worden aangevraagd op basis van het stikstofregistratiesysteem. Dit geldt in eerste instantie voor de woningbouw. Zie ook:

www.aanpakstikstof.nl/achtergrond/vragen-en-antwoorden/over-het-stikstofregistratiesysteem. Indien hieruit blijkt dat uw project een verhoging van stikstofdepositie op nabijgelegen stikstofgevoelige Natura 2000-gebied veroorzaakt, kunnen wij u gericht adviseren en bepalen of uw project in aanmerking komt voor deze regeling.

2.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Er worden bomen gekapt. Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is hier echter niet van toepassing. De bomen staan namelijk binnen de bebouwde kom Boswet (Groene kaart, 2020) en betreffen een oppervlakte minder dan 10 are en geen rijbeplanting. Er is dan ook geen vergunning nodig voor de kap van de bomen.

2.5 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel soorten moet worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op (potentiële) verblijfplaatsen of (potentieel) leefgebied van beschermde planten en dieren.

2.5.1 Vaatplanten

Het plangebied wordt intensief beheerd en bevat voornamelijk aangeplante soorten zoals berk (*Betula pendula*) en een buxus haag (*Buxus sempervirens*). De noordwestelijke en zuidwestelijke zijden van het plangebied bevat wilde soorten bloemen en planten. Het betreft soorten als paardenbloem (*Taraxacum officinale*), boterbloem (*Ranunculus ficaria*), meidoorn (*Crataegus monogyna*), gewone braam (*Rubus fruticosus*), grote klaproos (*Papaver rhoeas*), klein hoefblad (*Tussilago farfara*) en verschillende grasachtige soorten. Deze soorten duiden op een voedselrijke en door de mens beïnvloedde groeilocatie.

Beschermde soorten vaatplanten zijn over het algemeen gebonden aan specifieke standplaatsen in natuurgebieden, op schrale (graan)akkers of andere bijzondere groeiplaatsen. Deze habitats zijn niet aanwezig binnen het plangebied. Beschermde soorten vaatplanten zijn dan ook uitgesloten binnen het plangebied.

2.5.2 Grondgebonden zoogdieren

Om een goed beeld te krijgen van de mogelijk te verwachten soorten grondgebonden zoogdieren in de directe omgeving van, en binnen het plangebied zijn de volgende bronnen geraadpleegd: Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen et al., 2016) en de Nationale Databank Flora en Fauna (2020).

Nationaal beschermde soorten met provinciale vrijstelling

Binnen het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied kunnen verschillende nationaal beschermde zoogdiersoorten voorkomen. De soorten die in relatie tot het plangebied kunnen voorkomen zijn ree (*Capreolus capreolus*), egel (*Erinaceus europaeus*), konijn (*Oryctolagus cuniculus*), haas (*Lepus europaeus*), vos (*Vulpes vulpes*) en verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en spitsmuizen. Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Niet-vrijgestelde nationale en Europees beschermde soorten

Er zijn in relatie tot de biotopen in het plangebied geen bekende Europees beschermde soorten aanwezig in of binnen de directe omgeving van het plangebied. Enkele aan water gerelateerde soorten (zoals bever en waterspitsmuis) zijn door ontbreken van water achterwege gelaten. De niet-vrijgestelde nationaal beschermde zoogdiersoorten, die in relatie tot de biotopen in het plangebied en het verspreidingsgebied kunnen voorkomen zijn das (*Meles meles*), eekhoorn (*Sciurus vulgaris*), bunzing (*Mustela putorius*), hermelijn (*Mustela erminea*), steenmarter (*Martes foina*) en wezel (*Mustela nivalis*).

Eekhoorn heeft zijn nest- en foerageergebied in een bosrijke omgeving. Zijn voorkeur gaat uit naar oudere bossen. Hij komt voor in zowel naald- als loofbossen. In het plangebied staan enkele grote bomen. De bomen staan echter niet in verbinding met de voor een eekhoorn noodzakelijke bossen of boomstructuren. Ook zijn er in de bomen in het plangebied geen nesten van eekhoorn aangetroffen. De aanwezigheid van eekhoorn is dan ook uitgesloten binnen het plangebied.

Kleine marterachtigen zoals bunzing, hermelijn en wezel zijn vaak te vinden in kleinschalige landschappen en zijn gebonden aan landschapselementen, zoals houtwallen en struwelen. Aan de zuidzijde van het plangebied ligt een groenstrook met opgaande begroeiing (struweel) die kan dienen als lijnelement en verblijfplaats. Echter is de ligging van de begroeiing niet in potentie geschikt voor kleine marterachtigen. Het struweel verbindt namelijk geen habitattypen met elkaar die geschikt zijn voor kleine marterachtigen. De ene zijde van het struweel leidt tot een woonwijk, waarin kleine marterachtigen normaal gesproken niet worden waargenomen. De andere zijde van het struweel komt uit in een open stuk agrarisch land welke intensief beheerd wordt. Het struweel vormt dan ook geen essentieel onderdeel van het leefgebied van kleine marterachtigen. Er is dan ook geen nader onderzoek noodzakelijk naar de aanwezigheid van kleine marterachtigen.

Das komt veel voor in kleinschalige agrarische landschappen. De burchten van dassen liggen in bijvoorbeeld bosranden, houtwallen en op hellingen. Das kan net als kleine marterachtigen gebruik maken van het struweel in het plangebied. Echter leidt het struweel ook voor das niet naar essentieel leefgebied. Zowel een woonwijk als het open agrarische gebied wordt bij voorkeur niet gebruikt door das. Daarnaast zijn er geen sporen van das aangetroffen zoals pijpen naar een burcht. Aanwezigheid van essentieel leefgebied van das in het plangebied is dan ook uitgesloten. Er is daarom geen nader onderzoek nodig naar das.

Steenmarter is een typisch gebouwbewonende soort die binnen de bebouwde kom in menselijke bebouwing kan voorkomen. De zolder van de opslag is toegankelijk voor steenmarter door de openingen naast het luik boven de deur. Tijdens het veldbezoek is de zolder bekeken en was volledig te inspecteren. De zolder was schoon. Er zijn geen sporen van steenmarter gevonden zoals latrines, vettige sporen of prooiresten. De aanwezigheid van steenmarter is dan ook uitgesloten.

Conclusie

In het plangebied is de aanwezigheid van (functionele onderdelen van) wettelijk beschermde grondgebonden zoogdieren uitgesloten.

2.5.3 Vleermuizen

Om inzicht te krijgen in de aanwezige soorten vleermuizen in de directe omgeving van en binnen het plangebied zijn de volgende bronnen geraadpleegd: Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen et al., 2016), Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens et al., 1997) en de Nationale databank Flora en Fauna (2020).

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die aan de hand van echolocatie hun positie bepalen. Deze nachtdieren verblijven overdag in besloten ruimtes. Vleermuizen worden globaal onderverdeeld in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Ook is er onderscheid te maken in de zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Een groot aantal soorten overwintert in bunkers, grotten en kelders. Dit geldt ook voor sommige soorten die 's zomers in boomholten verblijven. Andere soorten vleermuizen verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of bomen (in holten of achter de bast).

Vanaf begin april komen vleermuizen tevoorschijn uit hun winterverblijven. Afhankelijk van het weer verschijnt de ene soort wat later dan de andere. Van half mei tot half juli vormen de vleermuizen kraamkolonies waarin de jongen worden geboren en grootgebracht. De mannetjes verblijven dan apart in kleinere groepen. In het paarseizoen, vanaf half augustus tot september, vallen de kraamkolonies uiteen. Sommige soorten vleermuizen trekken dan uit hun voortplantingsgebied weg, terwijl andere soorten nooit ver vliegen tussen zomer- en winterverblijf. De meeste

vleermuissoorten paren in deze periode. Vanaf oktober gaan de verschillende soorten in winterslaap, waarbij de ene soort zich eerder terugtrekt in zijn winterverblijf dan de andere.

De soorten maken vaak jarenlang gebruik van vaste aanvliegroutes tussen verblijfsplaats en foerageergebied en volgen daarbij lijnelementen zoals bomenrijen of bebouwing. Het behoud van zulke lijnelementen kan daarom cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied. Alle vleermuissoorten, hun verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.6 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn).

Volgens de verspreidingsgegevens uit bovengenoemde bronnen komen in de omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*) rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) en franjestaart (*Myotis nattereri*).

Van deze soorten zijn rosse vleermuis en watervleermuis overwegend boombewonende soorten. Franjestaart, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis verblijven in zowel gebouwen als bomen en de gewone dwergvleermuis, meervleermuis en laatvlieger zijn overwegend gebouwgebewonende soorten.

Foerageergebied en vliegroutes

De woning in het plangebied kan als potentieel lijnelement dienen voor vliegroutes van vleermuizen. Het verbindt de buurwoningen en het bijbehorende groen met elkaar. Het verwijderen van de woning kan tijdelijk voor een onderbreking van het potentiële lijnelement zorgen. Het plaatsen van de nieuwe woningen zal het potentiële lijnelement weer intact brengen.

Het plangebied kan door het aanwezige groen als foerageergebied dienen. Een deel van de begroeiing, ten oosten van het huis, zal worden verwijderd door de geplande werkzaamheden. Dit kan er voor zorgen dat er potentieel foerageergebied verdwijnt. In de directe omgeving zijn alternatieve foerageergebieden, zoals de velden achter het plangebied, de begroeiing in de omgeving en de agrarische erven in de omgeving. Het foerageergebied in het plangebied vormt dan ook geen essentieel onderdeel van het leefgebied van vleermuizen.

Verblijfplaatsen

Binnen het plangebied zijn geen bomen met holtes aanwezig. Er staan enkel een aantal grote sparren. Deze hebben geen dikke oude stammen met holtes die geschikt zijn als potentiële verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen.

In het woonhuis en de aansluitende opslag zijn holtes die kunnen dienen als verblijfplaats voor gebouwgebewonende vleermuissoorten. Het woonhuis heeft geen

spouwmuur maar het dak van het woonhuis biedt wel verschillende geschikte holtes, zoals onder de loodflappen van de schoorsteen, onder de dakpannen en op de kopse kant van de woning (afbeelding 5), waar de opslag aan het woonhuis grenst.

Afbeelding 5. Potentieel geschikte holte voor gebouwbewonende vleermuizen in het woonhuis (foto's Laneco, 2020).

De opslag sluit aan op het woonhuis. Deze heeft ook geen spouwmuur en het dak is niet geïsoleerd (afbeelding 6). Aan de kopse kant van de opslag zijn enkele stenen afgebroken vlak onder de dakrand. Daardoor ontstaan toegangsmogelijkheden tot de open zolder. Op de zolder van de opslag zijn geen sporen gevonden van vleermuizen, zoals latrines of vlindervleugels (prooiresten van grootoorvleermuizen). Echter was de vloer van de zolder bedekt met stro en kunnen latrines van vleermuizen makkelijk gemist worden. Aanwezigheid van vleermuizen op de zolder is dan ook niet op voorhand uitgesloten.

De ruimtes die zijn ontstaan doordat enkele stenen missen biedt wel ruimte voor enkele verblijfplaatsen op de muur onder het dak. Deze ruimtes zijn klein (circa 1,5 cm), waardoor alleen de kleinere vleermuissoorten hier gebruik van kunnen maken. Verblijfplaatsen van meervleermuis, franjestaart en laatvlieger zijn dan ook uitgesloten. Aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen van de gebouwbewonende vleermuizen gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis in de opslag zijn daarmee niet uitgesloten.

Afbeelding 6. Binnen en buitenkant van het dak van opslag met toegangen tot potentiële verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen (foto's Laneco, 2020)

De stal in het plangebied heeft geen spouwmuren en het dak is niet geïsoleerd. Er zijn geen geschikte holtes voor verblijfplaatsen voor vleermuizen om weg te kruipen (afbeelding 7). De stal is dan ook ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Afbeelding 7. Dak van de stal in het plangebied (foto's Laneco, 2020)

Conclusie

In het plangebied zijn voor gebouwbewonende vleermuizen potentiële verblijfplaatsen aanwezig. Zowel het woonhuis als de aangrenzende opslag (m.u.v. de stal; afbeelding 7) bevat holtes die geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Het plangebied heeft ook potentiële vliegroutes en foerageermogelijkheden. Het potentiële foerageergebied behoort niet tot het essentiële leefgebied van vleermuizen. Het lijnelement kan tijdelijk onderbroken worden door de geplande werkzaamheden maar zal worden hersteld door het realiseren van de twee nieuwe woningen. Aangezien er toch onderzoek dient plaats te vinden naar verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen, kan daarmee op hetzelfde moment in kaart worden gebracht of het woonhuis en de opslag onderdeel zijn van een lijnelement voor vleermuizen.

2.5.4 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in en om het plangebied onder andere de vogelsoorten spreeuw (*Sturnus vulgaris*), huismus (*Passer domesticus*), merel (*Turdus merula*), roodborsttapuit (*Saxicola rubicola*), groenling (*Chloris chloris*), vink (*Fringilla coelebs*), houtduif (*Columba palumbus*), holenduif (*Columba oenas*), heggemus (*Prunella modularis*) en buizerd (*Buteo buteo*) gehoord en/of gezien. Alle vogels zijn strikt

beschermd in de Wet natuurbescherming (Artikel 3.1/3.2 Wet natuurbescherming en Vogelrichtlijn). Aantasting van actief gebruikte nesten is niet toegestaan.

Van een aantal vogelsoorten zijn de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd. Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus (*Passer domesticus*)).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders (voorbeeld kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*)).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd (*Buteo buteo*)).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Door de leefwijze van deze soorten is het niet mogelijk om bij directe verstering van de nesten te voldoen aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming. De lijst van jaarrond beschermde vogels is in september 2009 door het ministerie van LNV gepubliceerd. Ook is er een lijst met vogels aangewezen waarvan alleen bij effecten op populatieniveau maatregelen nodig zijn; de zogenaamde categorie 5.

Gierzwaluw

De gierzwaluw (*Apus apus*) is een soort die alleen in de zomer in Nederland aanwezig is. Gierzwaluwen zijn oorspronkelijk rotsbewoners die in de loop van de tijd gebouwen zijn gaan bewonen. Ze verblijven in donkere holtes, zoals spleten in muren en onder dakpannen. De holte in het woonhuis heeft een beperkte toegangsroute voor gierzwaluwen (afbeelding 8). Gierzwaluwen hebben een vrije uitvliegroute nodig met minimaal drie meter vrije ruimte onder de uitvliegopening. Doordat de opslag direct tegen het huis aan staat, is deze vrije uitvliegroute niet aanwezig.

Afbeelding 8. Holte in het woonhuis (foto's Laneco, 2020).

De holtes aan de kopse kant van de opslag leiden direct naar de zolder. Het dak is niet geïsoleerd. De holtes bieden dan ook geen toegang tot potentiële nestmogelijkheden. In de stal zijn geen geschikte nestlocaties aanwezig voor gierzwaluwen. Er zijn ook geen kalksporen aangetroffen rondom de holtes. Aanwezigheid van gierzwaluwen is dan ook uitgesloten binnen het plangebied.

Huismus

De huismus (*Passer domesticus*) is een standsoort in Nederland. De populatie van deze soort is in de laatste tientallen jaren gehalveerd door een afname van geschikt leefgebied en broedplaatsen. De huismus leeft in en nabij menselijke bebouwing, zowel binnen als buiten de bebouwde kom. Het dier bouwt zijn nest in of tegen bebouwing (bijvoorbeeld in een dichte klimop). Er moet altijd voldoende voedsel en schuilgelegenheid (dichte bosschages) nabij de nestplaats aanwezig zijn. Het woonhuis biedt ruimte voor huismus om zijn nest te maken onder het dak. Daarnaast biedt de omgeving voldoende groen als schuilgelegenheid en foerageergebied. Er zijn ook huismussen bij beide buurerven waargenomen. Huismus is dan ook niet uit te sluiten binnen het plangebied. Nader onderzoek moet uitwijzen of er verblijfplaatsen aanwezig zijn in het plangebied.

Ransuil, kerkuil en steenuil

Ransuil komt in een breed scala aan habitattypen voor zoals open bos, parken en bosranden. Deze soort jaagt vooral in open veld en op open plekken in het bos. Om het plangebied liggen open velden en zijn op circa 600 meter bosranden aanwezig. De directe omgeving biedt dan ook geschikt foerageergebied voor ransuil. Ransuil broedt voornamelijk op hoge, donkere plekken in bomen. Naast het woonhuis zijn enkele sparren aanwezig die gebruikt kunnen worden door ransuil als nestgelegenheid en roestplek. Er zijn in de bomen geen horsten aangetroffen. Ook zijn er geen sporen van ransuil gevonden zoals kalksporen en braakballen. Aanwezigheid van ransuil in het plangebied is dan ook uitgesloten.

Kerkuil broedt vooral in donkere, hoge en tochtvrije delen van oude schuren en steenuil in donkere ruimtes en hoekjes of dakranden. Beide soorten zijn daarnaast voornamelijk afhankelijk van het aanbod van door de mens gemaakte speciale kasten. De woning is niet toegankelijk voor beide uilensoorten en er zijn geen geschikte nestkasten aanwezig. De opslag zou toegankelijk kunnen zijn voor steenuil door de open ruimte naast het luik boven de deur. De zolder van de opslag is geïnspecteerd tijdens het veldbezoek. Er zijn geen sporen, zoals braakballen of kalksporen, aangetroffen op de zolder of in de rest van plangebied. Aanwezigheid van kerkuil en steenuil in het plangebied is dan ook uitgesloten.

Roofvogels

De directe omgeving van het plangebied is geschikt voor roofvogels zoals buizerd en sperwer (*Accipiter nisus*). Buiten het plangebied zijn twee foeragerende buizersd waargenomen. Deze hadden echter geen binding met het plangebied. De nesten van roofvogels zijn te vinden in bomen. In en in de directe omgeving van het plangebied

(maximaal 100 meter) zijn geen nesten aangetroffen. Effecten op roofvogels met een jaarrond beschermd nest in bomen worden dan ook uitgesloten.

Conclusie

Op basis van een eenmalig veldbezoek kan de aanwezigheid van huismus niet worden uitgesloten. Nader onderzoek is noodzakelijk om aan te tonen of huismus gebruik maakt van de aangetroffen ruimtes in het woonhuis. De overige jaarrond beschermde vogelsoorten kunnen wel worden uitgesloten.

2.5.5 Reptielen

Reptielen stellen strikte eisen aan hun omgeving en alle inheemse reptielen zijn in de Wet natuurbescherming beschermd. De meeste reptielensoorten houden zich voornamelijk op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijv. heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen).

In de weide omgeving van het plangebied komen de nationaal beschermde soorten levendbarende hagedis (*Zootova vivipara*) en hazelworm (*Anguis fragilis*) (Nationale Databank Flora en Fauna, 2020).

Levendbarende hagedis heeft heide en hoogveen als voorkeurs habitat. Ook open bossen en ruige graslanden kunnen geschikt habitat vormen voor deze soort. Het is een vochtminnende soort en wordt dan ook veelal aangetroffen op oevers of vochtige terreindelen. Door het intensief beheerde land bevat het plangebied niet de habitattypen waarin levendbarende hagedis voorkomt. Ook is er geen water aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van levendbarende hagedis in het plangebied is dan ook uitgesloten.

Hazelworm komt voor in, vaak vochtige, gebieden met dichte vegetatie. Bossen en heidenterreinen zijn habitattypen waar hazelworm het meest voorkomt. Ze komen vaak voor in heideterreinen en bossen. Het plangebied wordt intensief beheerd en heeft geen rommelhoekjes met bijvoorbeeld dood hout waar hazelworm gebruik van kan maken. De houtopstand aan de zuidkant van het plangebied is zo dichtbegroeid met onder andere braam, dat het zonlicht niet tot de grond reikt. Hazelworm heeft wel zonlicht nodig om op te warmen. De meer open gebieden bestaan uit grasland waardoor daar juist geen beschutting is voor hazelworm. De aanwezigheid van hazelworm is dan ook uitgesloten binnen het plangebied.

2.5.6 Amfibieën

De habitat van amfibieën is onder te verdelen in water- of voortplantingshabitat (vaak een poel, vijver of smalle watergang zonder grote vissen) en landhabitat (bosjes, struwelen en dergelijke en voor sommige soorten vergraafbaar zand).

In de omgeving van het plangebied kunnen diverse nationaal beschermde soorten voorkomen zoals bruine kikker (*Rana temporaria*), gewone pad (*Bufo bufo*), kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*) en middelste groene kikker (*Pelophylax klepton esculentus*) (Nationale Databank Flora en Fauna, 2020). Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Van de Europees beschermde soorten is het voorkomen van poelkikker (*Pelophylax lessonae*) en rugstreeppad (*Epidalea calamita*) in de weide omgeving van het plangebied bekend.

Poelkikker is een warmteminnende soort. Zijn voorkeur gaat dan ook naar onbeschaduwde wateren met rijk begroeide oeverzones en voedselwarm water. In het plangebied is geen water aanwezig. Aanwezigheid van poelkikker in het plangebied is dan ook uitgesloten.

Rugstreeppad is een soort die voorkomt in terreinen met vergraafbare losse zanderige grond. Het voortplantingswater bestaat uit snel opwarmende ondiepe watertjes. Dit kan al een tijdelijk plasje op een bouwterrein zijn. In de sleufsilos aan de achterzijde van het terrein is vergraafbaar zand aanwezig. Er zijn geen rommelhoekjes aanwezig die geschikt zijn voor rugstreeppad. Ook is er geen water aanwezig, waardoor de voortplantingshabitat van deze soort ontbreekt in het plangebied. Aangezien het voortplantingshabitat onderdeel uitmaakt van het functionele leefgebied is het voorkomen van rugstreeppad binnen het plangebied uitgesloten.

De rugstreeppad is wel een soort welke snel in staat is om een gebied te koloniseren. Aangezien de soort in de omgeving voorkomt, is met het bouwen van de woningen raadzaam om het ontstaan van kleine plasjes op het bouwterrein te voorkomen tijdens het voortplantingsseizoen van de rugstreeppad in de periode half april tot en met september.

Van de nationaal beschermde soorten is het voorkomen van alpenwatersalamander (*Ichthyosaura alpestris*) en vinpootsalamander (*Lissotriton helveticus*) in de weide omgeving van het plangebied bekend.

Alpenwatersalamander heeft zijn voortplantingswater in niet snel stromend water zonder vis. Deze soort overwintert op het land op een afstand van maximaal 500 meter van het water. Aangezien er geen water aanwezig is in of in directe omgeving van het plangebied, is het voorkomen van alpenwatersalamander in het plangebied uitgesloten.

Vinpootsalamander wordt bijna altijd aangetroffen in het water. Het voortplantingswater bestaat uit stilstaande plassen, vennen of kleine zwak stromende beekjes. Een groot deel van de vinpootsalamanders overwintert in water. Het overige deel trekt naar de omliggende landhabitat. In het plangebied is geen water aanwezig. De aanwezigheid van vinpootsalamander in het plangebied is dan ook uitgesloten.

2.5.7 Vissen

Beschermd vissoorten zijn over het algemeen gebonden aan specifieke beek- of riviersystemen of watergangen met een goed ontwikkelde watervegetatie en een sliblaag. In de ruime omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van de grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*) (Nationale Databank Flora en Fauna, 2020). Het plangebied beschikt niet over water. De aanwezigheid van grote modderkruiper in het plangebied is dan ook uitgesloten.

2.5.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatie specifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen en/of specifieke waardplanten. Beschermde vlindersoorten komen in de omgeving vooral voor op droge zandgebieden zoals heide en duinen. De beschermde libel- en keversoorten hebben water nodig binnen hun habitat zoals grote rivieren of vegetatierijke vennen. Deze biotopen zijn door intensief menselijk beheer niet aanwezig binnen het plangebied. Ook is er in het plangebied geen water aanwezig. Daarmee is het voorkomen van beschermde vlinder-, kever- en libelsoorten uitgesloten. Andere strikt beschermde soorten mollusken en tweekleppigen kunnen worden uitgesloten in het plangebied.

3 CONCLUSIE

Aan de Voordijk 31 te Sint Hubert is men voornemens om het woonhuis met opslag te slopen om daar, na wijziging van het bestemmingsplan, twee nieuwe woningen te realiseren. De stal zal worden opgeknapt tot bedrijfspand, waarbij het dak vervangen zal worden. Op termijn zal de sleufsilos in het plangebied ook worden verwijderd. Voor deze werkzaamheden plaatsvinden, moeten de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties met betrekking tot de natuur wet- en regelgeving in beeld zijn gebracht.

3.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied is geen onderdeel van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Het dichtstbijzijnde NNB-gebied ligt op circa 625 meter van het plangebied. Door de voorgenomen ontwikkeling gaat geen oppervlakte van NNB-gebied verloren en is er geen sprake van een wezenlijke aantasting van de waarden en kenmerken van het NNB. Effecten op het NNB (onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland) worden daarom uitgesloten.

Het dichtstbijzijnde weidevogelgebied ligt op circa 25 kilometer van het plangebied (Provinciale Staten, 2017).

3.1.1 Overige beleidskaders

Er zijn geen andere beleidskaders uit het Natuurbeleidsplan (NBP) van toepassing in het plangebied. Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn er in het kader van het NBP dan ook geen consequenties te verwachten (Provincie Noord-Brabant, 2019).

3.2 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Oeffelter Meent' ligt op circa 9 kilometer afstand van het plangebied (Provinciale Staten, 2017).

In dit stadium is nog niet bekend hoe de gebruiksfase en aanlegfase uitgevoerd wordt, maar naar verwachting is tijdens de aanlegfase en gebruiksfase geen sprake van significante externe effecten door extra stikstofdepositie op Natura 2000-gebied. Dit gezien de tussenliggende elementen en de ruime afstand tot het Natura 2000-gebied. Daarmee is de toename van stikstof beperkt en ligt dit naar verwachting niet boven de gestelde grenswaarde van 0,00 mol/ha/jaar.

Een stikstofberekening kan zekerheidshalve uitsluitel geven over de stikstofemissie als gevolg van de ruimtelijke ontwikkeling en de depositie op Natura 2000-gebieden. De berekening wordt uitgevoerd middels de AERIUS Calculator. Bij geen extra

stikstofemissie, kan (voor wat betreft het aspect stikstof) het bestemmingsplan worden vastgesteld en/of de omgevingsvergunning verleend worden.

3.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Er worden wel bomen gekapt. Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is hier echter niet van toepassing.

3.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

Voor een aantal mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomende nationaal beschermde soorten zoals egel, konijn, ree, vos, spitsmuizen en muizen geldt een provinciale vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Een aantal van de mogelijke voorkomende soorten zijn Nationaal en Europees beschermde soorten (habitat- en vogelrichtlijn), waarvoor aantasting van rust- en verblijfplaatsen een ontheffingsplicht in het kader van de Wet natuurbescherming geldt. Op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezige habitats en de biotoopeisen van individuele diersoorten zijn de volgende soorten niet uit te sluiten binnen het plangebied:

- Huismus: met het verdwijnen van de woning worden mogelijk verblijfplaatsen van huismus aangetast.
- Gebouwbewonende vleermuizen: met het verdwijnen van de woning en aangrenzende schuur verdwijnen er mogelijk verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en grootoorvleermuis. Nader onderzoek is noodzakelijk om aan te tonen of deze verblijfplaatsen daadwerkelijk worden gebruikt.

Van de overige in de omgeving voorkomende (niet-vrijgestelde) nationaal of Europees beschermde diersoorten worden geen verblijfplaatsen of belangrijke onderdelen van het leefgebied verwacht in het plangebied. Nesten van vogels worden verstoord als in het broedseizoen wordt gestart met werkzaamheden.

3.5 CONSEQUENTIES

3.5.1 Nader onderzoek

Aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen van de in de Wet natuurbescherming beschermde soorten en daarmee een overtreding van artikel 3.1 en 3.5 van de Wet natuurbescherming, kan niet zonder nader veldonderzoek worden uitgesloten. Voor deze locatie is nader onderzoek nodig naar:

- Huismus, nestplaatsen (Vogelrichtlijn). Onderzoek vindt plaats door in de periode april – half mei twee maal onderzoek te doen conform het Kennisdocument van de huismus (BIJ12, juli 2017).

- Vleermuizen (Wet natuurbescherming en bijlage IV Habitatrichtlijn), gebouwbewonende soorten en vliegroutes. Onderzoek conform het Vleermuisprotocol 2020 bestaat uit onderzoeksrondes in de periode juni tot half juli en onderzoeksrondes in de periode half augustus tot eind september. Beide onderzoeken dienen plaats te vinden om een volledig beeld te krijgen van de functie van de gebouwen en omgeving voor vleermuizen.

3.5.2 Algemene voorwaarden

Twee algemene voorwaarden vanuit de Wet natuurbescherming zijn altijd van toepassing:

- De start van werkzaamheden dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) plaats te vinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek (naar broedende vogels) mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- Op basis van de zorgplicht dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt en dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - werkzaamheden, zoals graaf- en kapwerkzaamheden en het verwijderen van begroeiing, te starten buiten het voortplantingsseizoen (april - augustus) en het winter(slaap)seizoen (november - februari);
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren.

3.6 AANBEVELINGEN

Er zijn vanuit ecologisch oogpunt aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting:

- Gebruik bij de inrichting voor nieuwe verlichting gebundelde en naar beneden gerichte armaturen die niet uitstralen naar de omgeving.
- Behoud zoveel mogelijk van de bestaande boomstructuren en bomen (in de directe omgeving). Het duurt namelijk jaren voordat bomen een belangrijke waarde voor natuur krijgen.
- Bij het aanbrengen van beplanting wordt aanbevolen om gebruik te maken van inheems bes- en bloemdragende struiken en planten.
- Nieuwbouw kan geschikt worden gemaakt voor vleermuizen door het gebruik van inbouw vleermuiskasten of door op een hoogte van 2,5 meter en hoger op verschillende windrichtingen (voorkeur voor zuidgerichte zijden) open stootvoegen van 2 cm bij 5 cm breed aan te brengen. Een andere optie is het creëren van 2 cm ruimte achter houten gevelbetimmering of het aanbrengen van kierende planken.
- Ook kunnen de nieuw te bouwen bedrijfspanden geschikt worden gemaakt voor huismus en gierzwaluw door het één dakpan hoger plaatsen dan de vogelschroot of het plaatsen van gevelkasten.
- Het plaatsen van een (martervrije) kerkuilen- of steenuilenkast.

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER

1.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een onderdeel van het natuurbeleid en heeft als doel het behoud van biodiversiteit. Gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van NNN vormen een samenhangend netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden in Nederland. Per NNN-gebied zijn natuurdoelen vastgelegd in het ruimtelijke provinciale beleid, waarmee rekening gehouden moet worden bij planologische ontwikkelingen. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat activiteiten niet strijdig mogen zijn met de natuurdoelen.

1.1.1 Overige beleidskaders

Naast het NNN kunnen ook andere provinciale en gemeentelijke beleidskaders van toepassing zijn in het plangebied. Ook deze beleidskaders zijn niet verankerd in natuurwetgeving, maar dienen wel een rol te spelen in de planologische afweging.

1.2 WET NATUURBESCHERMING

1.1.2 Onderdeel gebiedsbescherming – Natura 2000

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura 2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 van kracht is. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

1.1.3 Onderdeel houtopstanden

Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming (voorheen de Boswet) heeft als doel bossen te beschermen en de bestaande oppervlakte bos- en houtopstanden in Nederland in stand te houden. Kort gezegd, alles wat bos is, moet bos blijven. Indien een houtopstand onder de Wet Natuurbescherming valt en deze gekapt gaat worden, moet een kapmelding worden gedaan. Ook verplicht de Wet natuurbescherming om de betreffende grond binnen drie jaar opnieuw in te planten, de zogenaamde herplantplicht. Als bos definitief gekapt wordt, zal een ontheffing of compensatie van deze herplantplicht verleend moeten worden. De herplantplicht is niet van toepassing voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel.

Houtopstanden vallen onder de Wet natuurbescherming als het zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend betreffen die:

- buiten 'de bebouwde kom Boswet' liggen;
- een oppervlakte hebben van 10 are of meer;
- rijbeplantingen die meer dan 20 bomen omvatten, gerekend over het totaal aantal rijen.

1.1.4 Onderdeel soortenbescherming

Wettelijk kader

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, als volgt in de Wet Natuurbescherming opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- *Soorten van de Vogelrichtlijn:*
Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- *Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:*
Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- *Nationaal beschermde soorten:*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats.
- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor nationaal beschermde soorten geldt:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige soorten geldt volgens de Wet natuurbescherming altijd de zorgplicht (artikel 1.11). De zorgplicht schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

BIJLAGE 2 LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (redactie). (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Natuur in Nederland 12. Leiden, Nederland: Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden.

Creemers, R.C.M. & Van Delft, J.J.C.W. (redactie). (2009). *De amfibieën en reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna 9. Leiden, Nederland: Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland.

De Wild, W.W., Brekelmans, F.L.A., Van Emmerik, W.A.M. & Spier, J.L. (2016). *Atlas van Amfibieën en Reptielen*. Utrecht, Nederland: RAVON.

Limpens, H., Mosterd, K. en Bongers, W. (1997). *Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. Utrecht, Nederland: KNNV Uitgeverij.

Websites

BIJ12 (2017) Huismus. Geraadpleegd op 18-05-2020 via www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-006-Kennisdocument-Huisumus-1.0.pdf. Utrecht.

Nationale Databank Flora en Fauna (2020) Uitvoerportaal. Kaart. Geraadpleegd op 11-05-2020 van <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul>

NDFF & RAVON (2020), NDFF Verspreidingsatlas Amfibieën. Geraadpleegd op 12-05-2020 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen>

NDFF & RAVON (2020), NDFF Verspreidingsatlas Reptielen. Geraadpleegd op 12-05-2020 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/reptielen>

NDFF & RAVON (2020), NDFF Verspreidingsatlas Zoogdieren. Geraadpleegd op 11-05-2020 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren>

PDOK Viewer (2020) PDOK. Geraadpleegd op 11-05-2020 van www.pdok.nl/viewer/#

Provincie Noord-Brabant (2019) Natuurbeheerplan. Geraadpleegd op 13-05-2020 van <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>

Provinciale Staten (2017) Atlas leefomgeving. Kaarten. Geraadpleegd op 13-05-2020 van www.atlasleefomgeving.nl/kaarten?config=3ef897de-127f-471a-959b-93b7597de188&gm-z=5&gm-x=183854.4905524706&gm-y=458013.9240403013&gm-b=1544180834512,true,1;1553503379097,true,1;1555409892827,true,1

Gemeente Mill en St. Hubert (2020), Gisportaal groene kaart boomverordening